

40 כל השנים ביחד, וגם למה הקדים את המספר המועט היחידות
 41 למספר המרובה, העשרות והמאות דלא כמו במספר שני חיי
 42 אברהם, המופיע בתורה להיפך מאת שנה ושבעים שנה וחמש
 43 שנים⁹, וכן ביצחק, שגם במספר שנות חייו נאמר מאת שנה
 44 ושמונים שנה¹⁰, שמקדים
 45 את המספר המרובה של המאות
 46 והעשרות למספר המועט¹¹ של
 47 היחידות?

בס"ד. שבת פרשת ויחי, י"א
טבת, ה'תשכ"ז
(הנחה בלתי מוגה)

48 **ב) והענין הוא, דהנה יעקב**
 49 **הוא אורח יו"ד עקב¹²,**
 50 והמשמעות הפנימית של הדברים היא
 51 הי"ד קאי מכוננת על הנשמה
 52 כפי שהיא למעלה, לפני יירותה
 53 לעולם הזה להתלבש בגוף גשמי
 54 בבחינת טהורה היא¹³, כפי
 55 שאומרים בנסח ברכת 'אלקי נשמה'
 56 בברכות השחר "אלקי, נשמה שנתת בי
 57 טהורה היא" דהינו בעולם
 58 האצילות¹⁴, כאשר הנשמה נמצאת
 59 עדיין במקור והשורש העליון שלה
 60 באלוקות הוא עולם האצילות, העולם
 61 הנעלה ביותר בין ארבעת העולמות
 62 הרוחניים הכלליים אצילות-בריאה
 63 יצירה-עשיה שנרמזים בהמשך נוסח
 64 ברכה זו "אתה בראתה" – כנגד עולם
 65 הבריאה, "אתה יצרתה" – כנגד עולם
 66 היצירה, ו"אתה נפתחתה בי" – כנגד
 67 עולם העשייה שענינו של עולם
 68 האצילות בפסירות הוא ספירת
 69 החכמה, שהיא הספירה הראשונה
 70 והעליונה ביותר ובה יש גילוי אלוקות

1 ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ויהי ימי יעקב
 2 שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה¹. וצריך להבין,
 3 לשם מה הוצרך הכתוב לפרש מספר השנים שחי יעקב
 4 בארץ מצרים, והלא כבר
 5 נאמר לפנינו בפרשת ויגש
 6 שבעמרו לפני פרעה היה
 7 יעקב בן שלושים ומאת
 8 שנה², וכיון שכל שנות חייו
 9 היו קמ"ז, הרי מעצמו מאליו
 10 מוכן שחי בארץ מצרים י"ז
 11 שנה³ שהרי מאה וארבעים ושבע
 12 פחות מאה ושלושים הם שבע עשרה?
 13 וגם צריך להבין פללות
 14 הענין התוכן הכללי בכך שהכתוב
 15 מבדיל את השנים שחי יעקב
 16 בארץ מצרים מכל שאר
 17 שנות חייו⁴, ומונה את השנים
 18 הללו בנפרד שמנה מוכן ששנים
 19 אלו היו מבחר שנות חייו⁵,
 20 דלכאורה, איך יתכן שיעקב
 21 אבינו, בחיר האבות⁶, היינו
 22 שאפילו בין האבות עצמם יש ליעקב
 23 אבינו מעלה מיוחדת? והיו מבחר
 24 שנות חייו השנים הטובות ביותר
 25 שלו י"ז שנה שגר בארץ
 26 מצרים, הנקראת בתורה ערנות
 27 הארץ⁷ (כפי ששאל הצמח
 28 צדק את יקנו אדמו"ר הזקן⁸
 29 בהיותו ילד)?
 30 גם צריך להבין⁴ מה שכתוב
 31 במנין שנות חיי יעקב, שבע
 32 שנים וארבעים ומאת שנה,
 33 למה הבדיל הפסוק מספר
 34 המועט שבע שנים ממספר
 35 המרובה דארבעים ומאת
 36 שנה, תוך הבדלה של המספר שבע
 37 דוקא ולא אמר שבע
 38 וארבעים ומאת שנה וכלל את

שנה, וגם למה הקדים את המספר המועט למספר המרובה, דלא כמו במספר
 שני חיי אברהם, מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים⁹, וכן ביצחק, מאת
 שנה ושמונים שנה¹⁰, שמקדים את המספר המרובה למספר המועט¹¹.

ב) והענין הוא, דהנה יעקב הוא יו"ד עקב¹²,
 שהיא למעלה, בבחינת טהורה היא¹³, דהינו בעולם האצילות¹⁴,

(1 ריש פרשתנו. 2) ויגש מז, ט. 3) ראה גם אוה"ח כאן. 4) ראה גם רד"ה ויחי יעקב תרכ"ח (סה"מ תרכ"ח ע' ג). 5) ע"פ פ"י בעה"ט. 6) שעה"פ תולדות כז, כה. וראה ג"כ ב"ר פע"ו, א. זח"א קיט, ב. קמו, ב. 7) מקץ מב, ט. שם, יב. וראה קה"ר פ"א, ד. 8) אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' שעג (נעתק ב"היום יום" יח טבת). וראה לקו"ש ח"י ע' 160 ואילך. 9) חיי שרה כה, ז. 10) וישלח לה, כח. 11) ראה גם אוה"ח כאן - הובא באוה"ת ריש פרשתנו (שנב, ב). רד"ה ויחי יעקב תרנ"ב (סה"מ תרנ"ב ע' יג). 12) פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) בערכו. עץ חיים שער ג (שער סדר האצילות) פ"ב. תו"א ויצא כא, א. וישב כז, ב. כט, א. 13) ברכת "אלקי נשמה". 14) ראה לקו"ת פ' ראה כז, א. ובכ"מ.

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 (יותר מאשר בכל שאר הספירות) **אות יו"ד של שם הוי'** שבארבע
 2 אותיותיו נרמזו כל עשר הספירות ו"היו"ד שהיא בחינת נקודה לבר מרמות
 3 לחכמתו יתברך שהיא בבחינת העלם והסתר קודם שבאה לבחינת התפשטות
 4 וגילוי ההשגה וההבנה (תניא, אגרת התשובה, פרק ד). **ועקב, שהוא סוף**
 5 **הרגל,** היינו הנקודה התחתונה ביותר
 6 ברגל עצמה, **מורה על ירידת**
 7 **הנשמה** ממקורה ושרשה הנעלה
 8 בעולם האצילות **עד למדרגה**
 9 **היותר תחתונה, בחינת עקב,**
 10 **והינו שתחילה היא ירידת**
 11 **הנשמה בעולם האצילות**
 12 **גופא עצמו מספירת החכמה**
 13 **שהיא כאמור הספירה הראשונה**
 14 **והעליונה ביותר עד לספירת**
 15 **המלכות,** שהיא הספירה האחרונה
 16 והתחתונה ביותר **שנקראת**
 17 **עקב¹⁵, ואחר-כך אחרי הירידה**
 18 **הראשונית של הנשמה בעולם**
 19 **האצילות עצמו היא הירידה**
 20 **הנוספת מעולם האצילות לעולמות**
 21 **בריאה-יצירה-עשייה,** כנזכר
 22 לעיל, **שזהו ענין בראתה**
 23 **יצרתה ונפחתה, שהם פנגד**
 24 **ג' האותיות** הבאות אחרי האות ה'
 25 בחינת החכמה שכנגד עולם האצילות
 26 והן האותיות הו"ה **דשם הוי',**
 27 **שעל-ידו** על ידי שם הוי' כולו
 28 **הוא ענין ההתהוות של**
 29 **העולמות והנבראים מאלוקות, פידוע**
 30 **שקללות ענין ההתהוות**
 31 **וקללות ענין ההשתלשלות**
 32 **של האורות האלוניים היורדים**
 33 **ומשתלשלים זה מזה בסדר והדרגה**
 34 **(כמו שלשלת שהטבעות שלה אחוזות**
 35 **זו בזו) הוא על-ידי ד' אותיות**
 36 **שם הוי', שענינם הוא**
 37 **צמצום והתפשטות המשכה**
 38 **והתפשטות¹⁶, כמבואר באגרת התשובה שבתניא (פרק ד, כמובא לעיל):**
 39 **"היו"ד שהיא בחינת נקודה לבר מרמות לחכמתו ית' שהיא בבחינת העלם**
 40 **והסתר קודם שבאה לבחינת התפשטות... ואחר שבאה לבחינת התפשטות**
 41 **וגילוי ההשגה וההבנה... נכללת ונרמזת באות ה"א שיש לה בחינת התפשטות**
 42 **לרוחב... וגם לאורך", ומבואר בחסידות שאין הכוונה לצמצום שנובע ממידת**
 43 **הדין וכוונתו למנוע השפעה אלא לצמצום שהוא חלק בלתי נפרד מהתליך**
 44 **ההשפעה, כשם שהרב מתמצת לתלמידו בקצרה רעיון עמוק. ועוד מבואר**
 45 **שהאותיות יו"ד וה"א רומזות לצמצום והתפשטות, והאותיות ו"ו וה"א**

46 רומזות להמשכת וירידת השפע מלמעלה למטה וגם האות ו"ו שראשה כמו
 47 יו"ד והמשכה בקו ארוך רומזת על כך שתחילה יש צמצום ואחר כך ישנה
 48 התפשטות והמשכה וגם ה"א האחרונה, כמו הראשונה, רומזת להתפשטות
 49 **וגם ירידה זו מאצילות לבריאה, ומבריאה ליצירה ויצירה לעשיה היא**
 50 **על-ידי ספירת המלכות**
 51 **שקבל עולם** שהיא המעלימה
 52 ומסתירה את האור שבספירות
 53 שמעליה (בכל עולם לפי ענינו),
 54 ומורידה אותו בפועל לעולם שמתחתיו
 55 **שזהו ספירת המלכות ענין עקב,**
 56 כמו העקב שברגל שהוא הסוף ותחתית
 57 של גוף האדם **ועד לירידה**
 58 **בבחינת עקב ממש,** הסוף
 59 ותחתית של ארבעת העולמות **דהינו**
 60 **בעולם הזה הגשמי שאין**
 61 **תחתון למטה הימנו.**
 62 **ועל זה נאמר בפסוק זה ויחי**
 63 **יעקב, הינו שיירידת הנשמה**
 64 **מבחינת יו"ד שהיא בחינה גבוהה**
 65 **ונעלית ביותר לבחינת עקב** שהיא
 66 בחינה תחתונה ביותר (ענין שנרמז
 67 בשם **יעקב** שהוא אותיות יו"ד עקב,
 68 כאמור) **היא בכדי שעל-ידיה**
 69 **על ידי הירידה הגדולה הזו יהיה**
 70 **ענין ויחי, הינו שדוקא על-**
 71 **ידי ירידתה למטה, באה**
 72 **הנשמה למדרגת ויחי** שהיא
 73 מדרגה גבוהה ביותר שהנשמה לא
 74 היתה מגיעה אליה ללא היירידה, כך
 75 שבעצם הירידה היא "צורך עליה".
 76 **וצריך להבין, איך אפשר** איך
 77 **שעל-ידי ירידתה למטה**
 78 **דווקא יהיה אצל הנשמה ענין**
 79 **ויחי (על-דרך קושית הצמח**
 80 **צדק' הנ"ל** איך ייתכן שמבחר
 81 שנותיו של יעקב היו דווקא במצרים),
 82 **דלכאורה, הרי אדרבה,**
 83 בפשטות, הדברים הפוכים **שדוקא למעלה** בעולמות עליונים ורזניים
 84 שבהם יש גילוי אלוקות **הוא אמיתית ענין החיות, כמו שכתוב¹⁷**
 85 **בדברי אליהו הנביא שנאמרו בלשון שבועה חי הוי' גו' אשר עמדת**
 86 **לפניו, דקאי שהכוונה היא על הנשמה בהיותה למעלה, קודם**
 87 **ירידתה למטה** בעומדה לפני ה', והפסוק מדייק ואומר "חי ה'", להורות
 88 ש"לפני ה'" הוא החיים האמיתיים, ולכן מתחזקת השאלה מדוע הנשמה זוכה
 89 להתעלות גדולה ביותר דווקא על ידי הירידה לעולם הזה התחתון ביותר
 90 הרחוק ביותר ממקור החיים האמיתיים.?

(15 פרדס שם. 16) ראה לקו"ת בשלח א, א. ובכ"מ. 17) מלכים א יז, א. וראה סה"מ ה"ש"ת ע' 13. ובכ"מ.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 (ג) וַיּוֹכַח בְּהִקְדָּיִם¹⁸ הַבְּאוּר עַל-פִּי חֲסִידוֹת בְּמֵאֲמַר הַמְּשֻׁנָּה¹⁹
 2 יָפָה עֲדִיפָה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 3 מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהִינּוּ שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂנֵאָמֵר (בְּהַמְּשֻׁךְ
 4 מְשֻׁנָּה זֶה גּוֹפֵא עֲצָמָה) יָפָה שְׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בְּעוֹלָם
 5 הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
 6 וְאִם כֵּן יֵשׁ לְעוֹלָם הַבָּא עֲדִיפוֹת בְּרוּרָה
 7 עַל הָעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל-מְקוֹם יָפָה
 8 שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים
 9 טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְיֵשׁ לֵה יִתְרוֹן
 10 וְעֲדִיפוֹת (לֹא רַק מִכָּל חַיֵּי
 11 הָעוֹלָם הַזֶּה סָתֵם שְׂאִינִם חַיִּים שֶׁל
 12 "תִּשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים", וְלֹא רַק
 13 מִשְׁעָה אַחַת בְּלִבֵּר שֶׁל קוֹרַת
 14 רוּחַ בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲלֵא שְׂעָה
 15 אַחַת בְּלִבֵּר שֶׁל תִּשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
 16 בְּעוֹלָם הַזֶּה עֲדִיפָה גַם) מִכָּל חַיֵּי
 17 הָעוֹלָם הַבָּא.
 18 וְצִרְיָה לְהִבְיִין²⁰ מַהוּ טַעַם הַרְבֵּי,
 19 הֲלֹא יָדוּעַ שְׂפָלָלוֹת הַעֲבוּדָה
 20 דְּתוֹרָה וּמִצְוֹת (הַנִּקְרָאוֹת בְּמִשְׁנָה
 21 כַּאֲן תִּשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים)
 22 הוּא כְּדִי לַעֲשׂוֹת לְבוֹשִׂים
 23 לְנַשְׂמָה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תוֹכֵל
 24 לְיַהֲנוֹת מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה בְּגֶן-
 25 עֵדֶן, כְּדֹאֵי-תָא כְּמוֹבֵא בְּזִהרָה²¹
 26 בְּפִירוּשׁ הַפְּתוּכִים²² וְאַכְרֵהֶם
 27 זָקֵן בָּא בְּיָמִים [וְכֵן בְּדוֹד
 28 פְּתִיב²³ וְהַמְּלִךְ דְּדוֹד זָקֵן בָּא
 29 בְּיָמִים, שְׂבִהַמְשֻׁךְ לְזֶה בְּהַמְשֻׁךְ
 30 לְתִיאֲרוֹ שֶׁל דוֹד כִּי"זקן" נִאָּמֵר²⁴
 31 וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דוֹד לְמוֹת, כְּמוֹ
 32 שְׂפָתוֹב בְּהַפְטָרָה, עַל-דֶּרֶךְ
 33 מַה שְׂפָתוֹב בְּפָרָשָׁה²⁵ זֶה פִּרְשַׁת
 34 וַיְחִי לְגַבֵּי יַעֲקֹב אֲבִינוּ וַיִּקְרְבוּ יָמֵי
 35 וַיִּשְׂרָאֵל לְמוֹת], בְּאִינּוֹן יוֹמִין
 36 עַל-לְאִין כּו', בְּאוֹתָם יָמִים עֲלִינִים
 37 שְׁהֵם הִלְבוּשִׁים דְּתוֹרָה
 38 וּמִצְוֹת, שְׂלֵא הָיָה לְבוֹשָׂא
 39 דְּחִסְרָא כּו' שְׂלֵא הָיָה חֲסֵר לוֹ,
 40 לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ, לְבוּשׁ. כְּלוּמֵר, כַּשֵּׁם
 41 שִׁישׁ לְבוּשִׁים גְּשָׁמִים לְגוֹף הָאָדָם, כְּמוֹ
 42 כֵּן יֵשׁ לְבוּשִׁים רוּחָנִים לְנִשְׁמַת הָאָדָם,

ולבושים אלו נקראים "ימים", בהם תשתמש הנשמה בעלייתה לגן-עדן
 ליהנות מזיו השכינה לאחר סיום עבודתה בגוף בחיי האדם בעולם הזה, ועל
 כך נאמר בוזהר על הכתוב "ואברהם זקן בא בימים" שאברהם אבינו
 "התלבש" ב"לבושים" הרוחניים שלו (הנקראים "ימים") בשלימות, היינו
 שהתלבש בכל הלבושים שניתנו
 לנשמתו בלי להחסיר אפילו לבוש
 אחד, ויכמו שכתב רבנו הזקן
 ב'אגרת הקדש'²⁶ שְׁעֵנִין
 הַכְרַח וְצוּרָה לְבוּשִׁים אֵלו
 מְבוּאָר בְּזִהרָה²⁷, כִּי אִי-אֶפְשָׁר
 לְשׁוּם נְבָרָא לְהַשִּׁיג שׁוּם
 הַשְּׂגָה בְּבוּרָא, שֶׁהִי הַמְּרַחֵק
 וְהַפְּעֵר בֵּין הַבוּרָא הַלֵּא מְגוּבֵל וְהַנְּבֹרָא
 הַמְּגוּבֵל הוּא לֵלֵא שׁוּם יַחַס וְהַשְׁוֵאָה
 וְגַם אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָאִיר ה'
 מְאוּרָו יִתְבַּרְךָ כּו' וְהוֹרִיד וְצַמְעָם
 אֵת אוֹרוֹ לְמַטָּה, עֲדִיין לֹא יִכְלָה
 הַנְּפֹשׁ אוֹ הָרוּחַ לְמַסְבֵּל לְסַבּוּל
 וְלִקְלוּט אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב כּו',
 הָאוֹר הָאֱלוֹקִי שְׂבַעֲצָם מֵהוֹתוֹ נַעֲלָה
 מֵהַנְּבֹרָאִים אִם לֹא שְׂמִיחָתָא
 אוֹר זֶה עֲצָמוֹ תִּשְׁתַּלְשַׁל
 וְתִמְשָׁךְ תִּרְדּוּ וְתִתְגַּלֵּה מִמְּנוּ אִיזוֹ
 הָאֲרָה כּו' מוּעֵט וּמְצוּמְצֵמֵת עַד
 שְׂיִבְרָא מִמְּנָה לְבוּשׁ אֶחָד
 נְבָרָא מְעִין מֵהוֹת אוֹר זֶה,
 הִינּוּ "לבוש" שִׁישׁ בּוֹ מְעִין תְּכוֹנוֹת
 הָאוֹר עֲצָמוֹ שְׂדֵרְכּוֹ בְּאֲמַצְעוֹת אוֹתוֹ
 לְבוּשׁ תוֹכֵל הַנִּשְׁמָה לְהִנּוֹת מִזֵּיו
 אוֹר זֶה, כְּמִשַׁל הָרוּאָה
 בְּשִׁמְשׁ דֶּרֶךְ עֲשִׂשִׁית זְכוּכִית
 זָכָה וּמְאִירָה כּו' שְׂבַלְעִידָה אוֹר
 הַשֶּׁמֶשׁ הוּא גְּדוּל וְחֹזֵק מְכַדֵּי שְׁעִין
 הָאָדָם תוֹכֵל לְקַלוּט אוֹתוֹ אֲבַל הַזְּכוּכִית
 מֵהוּוָה אֲמַצְעֵי "לבוש" שְׂדֵרְכּוֹ נִיתַן
 לְיַהֲנוֹת מֵהָאוֹר.
 וּלְפִי זֶה נִמְצָא שְׂפָל עֲנִין
 הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת אִינּוֹ עֲנִין
 עִיקָרֵי וְתַכְלִית וּמְטָרָה בְּפִנֵּי עֲצָמָה

שְׂפָל עֲנִין הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת אִינּוֹ עֲנִין עִיקָרֵי אֲלֵא רַק כְּמוֹ דְּבָר טָפֵל, שְׂתַכְלִיתוּ

(18) בהבא לקמן - ראה ד"ה ויחי יעקב תרכ"ח. (19) אבות פ"ד מ"ז. (20) ראה גם תו"א חיי שרה טז, א. (21) ראה זח"א רכד, א. וראה שם קכט, א. (22) חיי שרה כד, א. (23) מלכ"ס-א, א. (24) שם ב, א. (25) מז, כט. (26) סכ"ט. (27) ח"ב רי, ב. רכט, ב.

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 אֶלֶּא רַק כְּמוֹ דְבַר טַפַּל לְעִיקָר, אֲמַצְעִי שְׁתַּכְלִיתוּ הִיא
2 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה הָאָדָם ל"לְבוּשִׁים" שְׂבָאֲמַצְעוֹתָם תִּקְבַּל הַנְּשָׂמָה
3 אֶת הַגִּילּוּי שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוּקִי דְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל-פִּי-זֶה אֵינוֹ
4 מוֹכֵן אֵיךְ אֶפְשָׁר לומר יָפָה עֲרִיפָה שְׁעָה אַחַת בְּתִשּׁוּבָה
5 וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
6 מִכֵּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, הֲלֹא
7 כֵּל עֲנִין הַתִּשּׁוּבָה וּמַעֲשִׂים
8 טוֹבִים הוּא טַפַּל לְהַגִּילּוּי
9 דְעוֹלָם הַבָּא וְאֵינוֹ אֵלָא אֲמַצְעִי
10 דִּרְכּוֹ יוֹכֵל הָאָדָם לִיהֲנוֹת מֵהָאוֹר
11 הָאֱלוּקִי בְעוֹלָם הַבָּא.?
12 אֵךְ הָעֲנִין הוּא, דְבִקְאָמַת הַגָּה
13 עֵיקָר קִיבּוּל הַשְּׂכָר עַל לִימוֹד
14 הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה,
15 כְּנִשְׂמָה בְּגוֹף, אֵינוֹ בְּגוֹן-עֲדוֹן שֶׁם
16 הַנִּשְׁמוֹת נִהְיָוּ מ"זוֹ הַשְּׂכִינָה" שְׂמֵאִיר
17 וּמִתְגַּלֶּה, פִּי אִם לְעֵתִיד-לְבָא
18 אַחֲרֵי הַגְּאוּלָּה הַשְּׁלִימָה בְּעוֹלָם
19 הַתְּחִיָּה, לְאַחַר תְּחִיַּת הַמֵּתִים כְּאִשֶּׁר
20 הַגּוֹפוֹת יִקְוּוּ לְתַחִיהָ כִּךְ שְׂעִיקָר הַשְּׂכָר
21 יִתְּנֶן לְנִשְׁמוֹת בְּגוֹפֵים דְּוָקָא,
22 וְהֵינּוּ שְׁהַגִּילּוּי דְּבְגוֹן-עֲדוֹן הוּא
23 רַק זֵיו תּוֹרָתָם וְעַבְדוּתָם,
24 הַתְּגַלּוֹת אֱלוּקִית שְׂנִשְׂמַכְתּוּ וּמִתְגַּלִּית עַל
25 יְדֵי לִימוֹד הַתּוֹרָה וְעַבְדוּת ה' שֶׁל הָאָדָם
26 כִּךְ שְׂהִיא זֵיו שְׂבָא מִתּוֹרָתָם וְעַבְדוּתָם
27 שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת דְּהֵינּוּ זֵיו וְהָאֲרָה
28 בְּלָבָד, וְלֹא עֲצָם הַמִּצְוָה, כִּיּוֹן
29 שֶׁהַגִּילּוּי הַזֶּה מוּגַדֵּר כ"יּוֹי" שֶׁל הַתּוֹרָה
30 וְהַמִּצְוֹת אֵין הוּא בֹא כְּשֹׂכֵר עַל עַצֵּם
31 הַמִּצְוָה וְאֵילוֹ עֵיקָר שְׂכָר
32 הַמִּצְוָה, שְׂזָהוּ עֲנִין שְׂכָר
33 מִצְוָה מִצְוָה²⁸, הַמִּשְׁמַעוֹת
34 הַפְּנִימִית שֶׁל מֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ ז"ל "שְׂכָר
35 מִצְוָה מִצְוָה" (בְּנוֹסָף לְפִירוּשׁ הַפְּשׁוּט
36 שֶׁהָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת יִזְכֶּה לְעִשׂוֹת
37 מִצְוֹת נוֹסְפוֹת) הִיא שְׂשֹׂכֵר
38 הַמִּצְוָה עֵיקָר הַפְּעוּלָה וְהַתּוֹצֵאָה שֶׁל
39 הַמִּצְוָה הִיא הַמִּצְוָה עֲצָמָה²⁹,
40 דְּהֵינּוּ עֲצָם הָאוֹר וְלֹא רַק הַזֵּיו
41 וְהַתְּאָרָה (שֶׁהֵם מִחוּץ לְעַצֵּם וּפְחוּתִים
42 מִמֵּנוּ לֵאמֹר שִׁיעוֹר) שְׂנִמְשָׁךְ עַל-

(28 אבות פ"ד מ"ב. 29 תניא פל"ט. 30 ראה ברכות יז, א. 31 לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ. 32 ראה גם תניא ספ"ד. לקו"ת דברים א, ב.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 לְעֹסֹק בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת (הנקראים במשנה זו תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים
 2 טובים), בֵּינוֹן שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עֵיקַר הַשְּׂכָר שֶׁהוּא עֲנִין
 3 גִּילוי הָעֲצָמוֹת שִׁיחָה בְּפוּעַל אַחֲרֵי תַחִיית הַמֵּתִים, כַּמְבוּאָר לְעִיל.
 4 וְזֶהוּ גַם מֵה שֶׁתְּתוּב וְיָחִי יַעֲקֹב בְּאַרְצָן מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה
 5 שָׁנָה, שְׁמִפְרָשׁ וּמִפְרַט אֶת
 6 מִסְפַּר הַשָּׁנִים שְׁחִי בְּאַרְצָן 1
 7 מִצְרַיִם, וְאֵינוֹ כּוֹלֵל אוֹתָם עִם
 8 שְׁאָר שָׁנֹת חַיָּיו, אֲלֵא מַחֲלָק
 9 אוֹתָן בְּפָנֵי עֲצָמָן, וְהַמַּעֲנֵה
 10 לְשֵׁאלָה זוֹ שֶׁנִּשְׁאַלָה בְּתַחֲלִיל הַמֵּאמֵר
 11 הוּא דְכִיּוֹן שְׁאַמִּיתִית עֲנִין
 12 הַחַיִּים הוּא דְרוֹקָא עַל-יְדֵי
 13 הִירִידָה לְעוֹלָם הַזֶּה, הֵנָּה
 14 בְּעוֹלָם הַזֶּה גּוֹפָא עֲצָמוֹ הָרִי זֶה
 15 בְּמִצְרַיִם דְרוֹקָא, וְלִכְּן הַפְּסוּק
 16 מְבַדִּיל וּמְדַגִּישׁ אֶת שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁל יַעֲקֹב
 17 בְּמִצְרַיִם כְּעִינָן בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְהַכּוּוּנָה
 18 ל"מִצְרַיִם" הַחֵל מְהַמְיָצְרִים
 19 וּגְבוּלִים דְסִדְרָה הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת,
 20 שְׁהוּא הַסֵּדֵר שֶׁל יִירֵד הָאוֹר הָאֱלוֹקִי
 21 מְדַרְגָה לְדַרְגָה בְּצוּרָה מְדוּדָה וּמוֹגַבֵּלַת
 22 שֶׁהוּא עֲנִין מִצְרַיִם (מִלְשׁוֹן
 23 מִצְרַיִם וּגְבוּלִים) דְקָדוּשָׁה,
 24 וְעַד לִירִידָה עַד לְמִצְרַיִם
 25 כְּפִשׁוּטוֹ, מִצְרַיִם ד'לְעוֹמַת-
 26 זֶה', שֶׁל הִיפָן הַקְּדוּשָׁה כְּכַתוּב "אֵת
 27 זֶה לְעוֹמַת זֶה עֲשֵׂה אֱלוֹקִים" וְהֵינּוּ
 28 שְׁדוֹקָא עַל-יְדֵי בִירוֹר הַמְּטָה
 29 שְׁאִין לְמִטָּה הֵימְנוֹ, "מִצְרַיִם"
 30 שְׁהִיא הַחֵלֶק הַתַּחֲתוֹן וְהַנְּחוּת בִּירוֹר
 31 בְּעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי עֲצָמוֹ נִעֲשֶׂה
 32 אֲמִיתִית הָעֲנִין דְוִיחֵי יַעֲקֹב,
 33 חַיִּים רַחוּמִים אֲמִיתִים וּבְאֹפָן
 34 דְשִׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה,
 35 בְּגִימְטְרִיא טוֹב.
 36 וְכֵן יוֹכֵן גַּם הַטַּעַם
 37 שְׁבִמְסִפֵּר כְּלָלוֹת בְּמִסְפַּר הַכְּלָלִי
 38 שֶׁל שְׁנֵי חַיָּי יַעֲקֹב, מְבַדִּיל
 39 וּמְקַדֵּים הַפְּסוּק אֶת הַמִּסְפַּר
 40 הַמְּוַעֵט, מִסְפַּר הַשָּׁנִים הַיְחִידוֹת
 41 (בְּשׁוּנָה מִמִּנְיֵן שָׁנֹת חַיֵּיהֶם שֶׁל
 42 אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, כַּמְבוּאָר לְעִיל בְּתַחֲלִיל
 43 הַמֵּאמֵר) כִּי עֲנִין הַמְּוַעֵט מִסְפַּר
 44 הַשָּׁנִים הַנְּמוּךְ מוֹרָה עַל הִירִידָה לְפַעוֹל אֶת בִּירוֹר הַמְּטָה דְרוֹקָא, הַדְּרוֹת הִיא בְּעֲנִין הַמְּדוּת, שְׁזֶהוּ

(33 רפי"ד. 34) מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תת ואילך. ע' א'מט ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"א ע' ד ואילך. ועוד.

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

43 צדק' ב"ג ניסן תרכ"ו) בְּדַבְּרוֹ-הַמִּתְחִיל בַּמָּאֵר הַפּוֹתַח בַּסּוּק וַיְחִי
 44 יַעֲקֹב דְּשָׁנַת תַּרְכַּח³⁵, בְּהִקְדָּם הַקּוֹשֵׁיָא הַיְדוּעָה³⁶ בַּתּוֹרָה
 45 הַחֲסִידוֹת בְּנוֹגַע לְדוֹד הַמֶּלֶךְ שֶׁשָּׁנוֹת חֲזִיוֹ הָיוּ בְּמִסְפָּר שְׁבָעִים
 46 שָׁנָה, שְׁמֻצִינוּ³⁷ בדברי חכמינו ז"ל שדוד המלך היה ראוי להיות נפל
 47 ולא נקצבו לו חיים משלו אלא
 48 שְׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן נָתַן לוֹ לְדוֹד
 49 הַמֶּלֶךְ שְׁבָעִים שָׁנָה מִשְׁנוֹת חֲזִיוֹ
 50 (וְלֹכֵן חֲסָרוּ שְׁבָעִים שָׁנָה
 51 מִשְׁנוֹתָיו שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 52 שְׂרָאוּי הָיָה מַלְכַחְחִילָה לְחַיּוֹת
 53 אֱלֹף שָׁנִים, שְׁנַאָמַר³⁸ באזהרה
 54 שלא לאכול מעץ הדעת פִּי בְּיוֹם
 55 אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, וְיוֹמוֹ
 56 שֶׁל הַקֶּבֶ"ה אֱלֹף שָׁנִים,
 57 שְׁנַאָמַר³⁹ פִּי אֱלֹף שָׁנִים
 58 בְּעֵינַיךָ כְּיוֹם אֲתָמוּל גו'),
 59 וְכִמוֹ כֵּן מְצִינוּ⁴⁰ בדברי חכמינו
 60 ז"ל שֶׁהָאָבוֹת נָתְנוּ לוֹ לְדוֹד הַמֶּלֶךְ
 61 שְׁבָעִים שָׁנָה (אֲבָרְהָם נָתַן לוֹ
 62 ה' שָׁנִים, שְׁנַחֲסָרוּ מִשְׁנוֹתָיו
 63 שֶׁהָיוּ צְרִיכוֹת לְהָיוֹת ק"פ,
 64 יַעֲקֹב נָתַן לוֹ כ"ח שָׁנִים
 65 שְׁנַחֲסָרוּ מִשְׁנוֹתָיו, שֶׁהָיוּ
 66 צְרִיכוֹת לְהָיוֹת קע"ה כְּשֵׁנִי
 67 חֲזִי אֲבָרְהָם. וְיוֹסֵף נָתַן לוֹ
 68 ל"ז שָׁנִים שְׁנַחֲסָרוּ מִשְׁנוֹתָיו
 69 שֶׁהָיוּ צְרִיכוֹת לְהָיוֹת קמ"ז
 70 כְּשֵׁנִי חֲזִי יַעֲקֹב), וְלִכְאוּרָה,
 71 כִּינֹן שְׂדוֹד הַמֶּלֶךְ חִי בַּפּוֹעַל רַק
 72 שְׁבָעִים שָׁנָה פַּעַם אַחַת, לָמָּה
 73 הוּצָרָךְ שִׁתְּנוּ לוֹ אַחֲרִים ב'
 74 פְּעָמִים שְׁבָעִים שָׁנָה, הֵן
 75 שְׁבָעִים שָׁנָה שֶׁל אָדָם
 76 הָרֵאשׁוֹן וְהֵן שְׁבָעִים שָׁנָה שֶׁל
 77 הָאָבוֹת. ?
 78 אֵף הָעֵנִין הוּא, שְׁשְׁבָעִים
 79 שָׁנָה הוּא עֵנִין הַמְּשַׁכַּת

1 בְּרוּחַנִיּוֹת, מַה-שְּׂאִין-כֵּן הָעֲבוּדָה דְּבִירוֹר וְהַעֲלָאת הַמוֹחִין
 2 שִׁבְנֶפֶשׁ הִיא עֲבוּדָה קָשָׁה, שְׁלָאוּ כָּל מוֹחָא סְבִיל דָּא, דְּבַר
 3 נַעֲלָה שְׁלֵא כָּל מוֹחַ מִסּוּגַל לְסַבּוּל וְלִשְׂאֵת וְלִהְכִּיל וְעֵיקַר הָעֵנִין דְּבִירוֹר
 4 הַמוֹחִין יְהִיָּה לְעֵתִיד-לְבָא, בִּימוֹת הַמֶּשִׁיחַ שְׂאָז יְהִיָּה בְּנוֹסֶף
 5 לִכְיּוּבוֹשׁ שְׁבַע הָאוּמוֹת, כִּנְגַד שְׁבַע
 6 הַמִּידוֹת, גַּם כִּיבוּשׁ ג' הָעֲמֻמִּין
 7 דְּקִנֵּי קִנְיֵי וְקִדְמוֹנֵי, שִׁכְנַגְד ג'
 8 הַמוֹחִין חֲכֵמָה בִּינָה וְדַעַת שְׂאִי-
 9 אֶפְשָׁר לְכַרְרָם בְּזִמְן הַזֶּה.
 10 וְעַל-יְדֵי הָעֲבוּדָה בְּבִירוֹר
 11 שְׁבַע הַמִּידוֹת, שְׁבַע שָׁנִים,
 12 בָּאִים לְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה,
 13 דְּמִסְפָּר ק"מ מֵאָה וָאַרְבַּעִים הוּא
 14 ב' פְּעָמִים שְׁבָעִים. הִינּוּ,
 15 שְׁנוֹסָף עַל הַמִּסְפָּר דְּשְׁבַע
 16 שָׁנִים, שְׁכֵאמֹר מִתִּיחַס לְשְׁבַע
 17 הַמִּידוֹת יִשְׁנוּ גַּם הַמִּסְפָּר
 18 דְּשְׁבָעִים, שְׁמוּרָה עַל שְׁבַע
 19 הַמִּידוֹת כְּפִי שְׁהֵן כְּלוּלוֹת
 20 מַעֲשָׂר, כְּמִבּוּאָר בְּקַבְלָה וְחֲסִידוֹת
 21 שְׁכַל אַחַת מִעֲשַׂר הַסְּפִירוֹת כְּלוּלָה מְכַל
 22 הָעֵשֶׂר (לְמַשֵּׁל, בְּמִידַת הַחֲסֵד יֵשׁ חֲכֵמָה
 23 שְׁבַחֲסֵד, בִּינָה שְׁבַחֲסֵד וְכֵן הֵלֵאָה)
 24 שֶׁהוּא עֵנִין הַמְּשַׁכַּת הַמוֹחִין
 25 בְּמִידוֹת, הֵינּוּ אֵף שְׁבַדְרֵךְ כֻּלָּה הָאוֹר
 26 הַמֵּאִיר בְּמִידוֹת הוּא מוֹעֵט וּמְצוּמֵצִים
 27 לְגַבֵּי הָאוֹר הַמֵּאִיר בְּמוֹחִין, לְעֵתִים יֵשׁ
 28 הָאָרֶז שֶׁל אוֹר הַמוֹחִין בְּמִידוֹת עֲצֻמִּין
 29 וְכִזָּה גּוֹפָא ב' פְּעָמִים
 30 שְׁבָעִים, שְׁעוּלָה בְּסֵךְ הַכּוֹל ק"מ
 31 (וְכִפִּי שֶׁהוּא בְּסְפִירוֹת הָעֲלִינוֹת, מַעֲיָן
 32 זֶה הוּא בַּעֲשַׂר כּוֹחוֹת הַנֶּפֶשׁ
 33 שֶׁנִּשְׁתַּלְשְׁלוּ מִהַסְּפִירוֹת), וְהוֹלֵךְ וּמִבּוּאָר
 34 אֵת הַמִּשְׁמַעוֹת שֶׁל הַמִּסְפָּר שְׁבָעִים
 35 פְּעָמִים, שֶׁהוּא בְּסֵךְ הַכּוֹל מֵאָה
 36 וָאַרְבַּעִים.

30 צְרִיכוֹת לְהָיוֹת קמ"ז כְּשֵׁנִי חֲזִי יַעֲקֹב), וְלִכְאוּרָה,
 31 לָמָּה הוּצָרָךְ ב' פְּעָמִים שְׁבָעִים שָׁנָה, הֵן שְׁבָעִים שָׁנָה שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְהֵן
 32 שְׁבָעִים שָׁנָה שֶׁל הָאָבוֹת. אֵף הָעֵנִין הוּא, שְׁשְׁבָעִים שָׁנָה הוּא עֵנִין הַמְּשַׁכַּת

37 וְהָעֵנִין בְּזָה, כְּפִי שְׁמֻבָּאָר
 38 כ"ק אָדְמוּרֵי מַהֲרָ"שׁ
 39 (שֶׁהַשָּׁנָה שְׁנַת תַּשְׁכִּיז בַּה נֵאמַר
 40 מֵאֵמֶר זֶה הִיא שְׁנַת הַמֵּאָה
 41 לְשָׁנַת נְשִׂאוֹתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה
 42 אַחֲרֵי הַתְּלִקוֹת אֲבִיו אֲדְמוּרֵי הַצִּמְחָה

(35) סה"מ תרכ"ח ע' נז. (36) ראה סה"מ צ' להצ"צ מצות מינוי מלך פ"ב. וראה גם ד"ה להבין כו' דאדם קדמאה שאל ע' שנין תרכ"ח (סה"מ תרכ"ח ע' סב). (37) במדב"ר פי"ד, יב. יל"ש בראשית רמז מא. ועוד. (38) בראשית ב, יז. (39) תהלים צ, ד. (40) זח"א קסח, א.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

43 עֲצָמוּ וּלְכֵן חַי בְּפוּעַל שְׁבַעִים שָׁנָה וְלֹא מֵאָה וְאַרְבַּעִים שָׁנָה אִף שֶׁבַחֲחַלֵּט
 44 הִיָּתָה בּוֹ גַם הָאָרָה מִ'דַּעַת עֲלִיּוֹן', כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִיָּתָה כִּנְעִיּוֹן בִּפְנֵי עֲצָמוּ אֵלָּא
 45 כִּפִּי שֶׁהִיא מְלוּבֶשֶׁת בִּ'דַּעַת תַּחְתּוֹן'.
 46 אָמְנָם שְׁנוֹת חַיֵּי יַעֲקֹב הָיוּ קַמ"ז שָׁנָה, כִּי לְאַחֲרֵי הָעֲבוּדָה
 47 בְּבִירוֹר ז' הַמְדוּת, שֶׁהִיא הַתּוֹכֵן
 48 הַפְּנִימִי שֶׁל שֶׁבַע הַשָּׁנִים הַמְּנוּיִים בִּפְנֵי
 49 עֲצָמוּ הִיָּתָה אֲצִלוֹ הַמְשָׁכַת
 50 הַמּוֹחִין בְּמַדּוֹת (ע' שָׁנָה)
 51 בְּאוֹפֵן שְׁנַמְשָׁף גַּם 'דַּעַת
 52 עֲלִיּוֹן' כִּפִּי שֶׁהוּא מֵצַד
 53 עֲצָמוּ, וְלְכֵן חַי עוֹד קַמ"מ
 54 שָׁנָה, נּוֹסְפִים עַל שֶׁבַע הַשָּׁנִים, בִּ'
 55 פְּעָמִים ע' שָׁנָה, דִּהְיִינוּ הֵן
 56 'דַּעַת תַּחְתּוֹן' וְהֵן 'דַּעַת
 57 עֲלִיּוֹן'.
 58 וְעַנְיָן זֶה שֶׁל הַמְשָׁכַת הַמּוֹחִין
 59 בְּמִדּוֹת בְּרִגְוָה נְעִלִית, הַכּוֹלֵל הַמְשָׁכָה
 60 וְהַתְּגִלוֹת שֶׁל "דַּעַת עֲלִיּוֹן" בְּרִגְוָה
 61 גְּבוּהָה, כִּפִּי שֶׁהוּא מֵצַד עֲצָמוּ יִתְגַּלֶּה
 62 לְעֵתִיד-לְבָא, בְּתַחֲתֵת הַמְּתִים,
 63 כֹּאשֶׁר הַנְּשָׁמוֹת יִהְיוּ בְּנוֹפִים שְׂאֵז
 64 יִהְיֶה עֵיקַר הָעַנְיָן דְּקַבּוּל
 65 הַשְּׂכָר (פּנ"ל), שֶׁזֶהוּ מֵה
 66 שְׂפָתוֹב⁴¹ בִּיעוּדִים שֶׁל הַגְּאוּלָּה
 67 לְעֵתִיד לְבוֹא כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ,
 68 בִּ' פְּעָמִים עֵין, פְּעָמִים שְׁבַעִים,
 69 שֶׁהָרֵאָיָה דַּעַת הַתַּחְתּוֹן תִּהְיֶה
 70 כְּמוֹ הָרֵאָיָה דַּעַת הָעֲלִיּוֹן,
 71 בְּאוֹפֵן דִּישֶׁר יִחְזוּ פְּנִימוֹ⁴²,
 72 שְׂכָל הָעַנְיָנִים לְמִטָּה יִהְיוּ
 73 כְּמוֹ לְמַעְלָה, (וּכְמוֹבֹאֵר בְּלִקּוּטֵי
 74 תוֹרָה פְּרַשְׁת רֵאָה: "... אֹר אֵין-סוֹף
 75 בִּירוֹן-הוּא מִמַּשׁ שֶׁלִּמְעַלָּה מַעֲלָה מִסְדֵּר
 76 הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת וְשֶׁמֶל מַעֲלָה וְמוֹטָה שׁוּיִם,
 77 לְכַךְ נִמְשָׁךְ מִשֶׁם לְהִיֹּת גִּילּוֹ בִּיטוּל זֶה
 78 לְמִטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה. וְהוּא לְעִשׂוֹת הַיִּשֶׁר
 79 בְּעֵינֵי ה' אֱלוֹהֵיךָ, פִּירוּשׁ הַיִּשֶׁר כְּמוֹ
 80 יִשֶׁר יִחְזוּ פְּנִימוֹ דִּהְיִינוּ לְעִשׂוֹת בִּ'
 81 בַּחֲיִנוֹת עֵינִים בְּבַחֲיִנַת יִשֶׁר בְּהַשׁוּוּאָה
 82 אַחַת לְמַהוּוֵי אַחַד בְּאֶחָד וְעֵין בְּעֵין
 83 יִרְאוּ וְגו'") כִּפִּי שֶׁיִּהְיֶה בְּקִרְוֵב
 84 מְמֹשׁ, עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ.

1 הַמּוֹחִין בְּמַדּוֹת פּנ"ל, וּבִ' פְּעָמִים שְׁבַעִים הֵם בִּ' הַדְּרָגוֹת
 2 שְׁבַהֲמִשְׁכַּת הַמּוֹחִין בְּמַדּוֹת, וְהוּא עַנְיָן דַּעַת עֲלִיּוֹן וְדַעַת
 3 תַּחְתּוֹן, כְּמוֹבֹאֵר בַּחֲסִידוֹת (עַל הַפְּסוּק "אֶל-דַּעַת הוִי") שִׁישׁ שְׁנֵי אוֹפְנֵי
 4 יְדִיעָה וְהִכָּרָה בְּאֵלּוֹקוֹת, "דַּעַת עֲלִיּוֹן" – כִּפִּי שֶׁהַדְּבָרִים הֵם מְלֻמְעֵלָה, מֵצַד
 5 הָאֵלּוֹקוֹת, וְ"דַּעַת תַּחְתּוֹן" – כִּפִּי
 6 שֶׁהַדְּבָרִים הֵם מְלֻמְטָה מֵצַד הַנְּבִרָאִים
 7 שֶׁהֵם בִּ' אוֹפְנֵי רֵאִית הָעֵין
 8 (עֵין מְסַפְרוֹ שְׁבַעִים), כְּלוּמֹר
 9 שְׁתֵּי נִקּוּדוֹת-מִבְּט שׁוֹנוֹת עֵין
 10 שְׁלֻמְעֵלָה וְעֵין שְׁלֻמְטָה.
 11 וְזֶהוּ הַחִילּוֹק הַהִבְדֵּל שְׁבִין ע'
 12 שָׁנָה דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן לְע' שָׁנָה
 13 דְּהָאֲבוֹת, שֶׁהֵם שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שֶׁל
 14 שְׁבַעִים שָׁנָה שֶׁנִּתְּנוּ לְדוֹד הַמֶּלֶךְ,
 15 כְּאִמּוֹר, שְׁע' שָׁנָה דְּאָדָם
 16 הָרֵאשׁוֹן הוּא עַנְיָן דַּעַת
 17 תַּחְתּוֹן, עֵין שְׁלֻמְטָה הַמְּבַט
 18 וְהִרְאִיהַ בְּאֵלּוֹקוֹת כִּפִּי שֶׁהוּא מְלֻמְטָה.
 19 וְע' שָׁנָה דְּהָאֲבוֹת הוּא עַנְיָן
 20 דַּעַת עֲלִיּוֹן, עֵין שְׁלֻמְעֵלָה
 21 הַמְּבַט וְהִרְאִיהַ בְּאֵלּוֹקוֹת כִּפִּי שֶׁהוּא
 22 מְלֻמְעֵלָה.
 23 וְזֶהוּ שְׁגָם אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְגַם
 24 הָאֲבוֹת נִתְּנוּ לְדוֹד ע' שָׁנָה,
 25 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הִיָּתָה אֲצִלוֹ לֹא
 26 רַק הַמְשָׁכַת דַּעַת תַּחְתּוֹן
 27 שֶׁהִיא הַתְּגִלוֹת אֵלּוֹקִית בְּרִגְוָה נְמוּכָה,
 28 לְפִי תְּפִיסַת הַנְּבִרָאִים הַתַּחְתּוֹנִים אֲלֵּא
 29 גַּם הַמְשָׁכַת דַּעַת עֲלִיּוֹן
 30 הַתְּגִלוֹת אֵלּוֹקוֹת בְּרִגְוָה גְּבוּהָה, כִּפִּי
 31 שֶׁהִיא לְמַעֲלָה. וּמְפַל-מְקוֹם הָיוּ
 32 שְׁנוֹת חַיֵּי שְׁבַעִים שָׁנָה
 33 בְּלְבָד, וְלֹא מֵאָה וְאַרְבַּעִים כִּי
 34 עֵיקַר עַנְיָנוּ שֶׁל דוֹד, סְפִירַת
 35 הַמְּלָכוֹת, הַסְּפִירָה הָאֲחֵרוֹנָה
 36 וְהַתַּחְתּוֹנָה, הוּא עַנְיָן דַּעַת
 37 תַּחְתּוֹן, וְיֵמָּה שְׁנַמְשָׁף אֲצִלוֹ
 38 דַּעַת עֲלִיּוֹן (ע' שָׁנָה
 39 דְּהָאֲבוֹת), הָרִי זֶה רַק דַּעַת
 40 עֲלִיּוֹן כִּפִּי שְׁנַמְשָׁף וּמְתַלְבֵּשׁ
 41 בִּ'דַּעַת תַּחְתּוֹן, אֲבָל לֹא
 42 דַּעַת עֲלִיּוֹן כִּפִּי שֶׁהוּא מֵצַד